

Monumentnummer*: 525987

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 15 september 2003
Kadaster deel/nr 82990/165

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Wassenaar		Wassenaar		Zuid-Holland			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Clingendaal	8			2244 VH	Wassenaar		
Clingendaal	9			2244 VH	Wassenaar		
Clingendaal	10			2244 VH	Wassenaar		
Clingendaal	11			2244 VH	Wassenaar		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Wassenaar	E				1274		

Omschrijving**

Inleiding onderdeel 4.

Het bij de historische buitenplaats Clingendael behorende PAARDEN- en KOETSHUIS met dienstwoning dateert uit ca. 1680-1690. Het in oorsprong symmetrisch opgezette gebouw met paardenstallen en "logementen" was vrij sober vormgegeven. Blijkens de stijlkenmerken van het Neoclassicisme kreeg het waarschijnlijk in de eerste helft van de 19de eeuw zijn huidige, deels gepleisterde uiterlijk.

Omschrijving

De deels uit schone (zuid- en -oostzijde) en deels gepleisterde uit baksteen (noord- en westzijde) opgetrokken pand heeft een samengestelde plattegrond, waarbij drie grotere bouwvolumes gedekt worden door afgeknotte, met pannen gedekte schilddaken met geprofileerde gootlijsten. Een eenlaagse aanbouw heeft een plat dak. Rondom worden de gevels afgesloten door houten gootlijsten. De naar het voormalige voorplein gerichte voorgevel (zuidzijde) is grotendeels opgetrokken uit schoon metselwerk. De indeling van de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

lijstgevel van het centrale hoofdvolume wordt bepaald door een gepleisterde risalerende entreepartij. De paneel-vleugel deur onder rondboogvormig bovenlicht wordt geflankeerd door twee maal twee halfzuilen met Dorische kapitelen en hardstenen basementen. De drempels en de neuten zijn eveneens van hardsteen. De halfzuilen dragen een entablement met tandlijst en geprofileerde kroonlijst. Boven deze entreepartij bevindt zich een liggend venster tussen lisenen. Aan weerszijden van de entreepartij bevindt zich op de begane grond een groot staand venster met op de verdieping erboven een vierruits raam. Rechts van de entreepartij staat nog een tweede, enkele deur. In de lagere linker gevelpartij zitten drie rechtgesloten vensters met zesruits schuiframen onder strekken. De gevel wordt vertikaal doorsneden door een deels in de gevel opgenomen houten kolom. Het rechter bouwvolume (huisnr.8) heeft een symmetrische gevelopzet met op de begane grond rechts een entree onder drieruits bovenlicht. Links daarvan bevinden zich twee vensters en op de verdieping drie, elk geplaatst onder een strek en voorzien van zesruitsramen. De oostelijke kopgevel (rechter zijgevel) van dit woongedeelte is op de begane grond voorzien van drie rondboogvensters, waarvan de onderramen met luiken zijn behangen. De lage aanbouw met plat dak is aan deze ongepleisterde zijde voorzien van twee rechtgesloten vensters, waaraan eveneens luiken hangen. Aan de noordzijde (achter) met de gepleisterde geveldelen heeft het centrale volume een symmetrische indeling met op de begane grond drie stel rechtgesloten dubbele inrijdeuren en een kleinere enkele deur, en op de verdieping vijf rechtgesloten vensters. Tegen het linker bouwdeel met de voormalige koetsierswoning staat een aanbouw met plat dak, voorzien van rechtgesloten, met luiken behangen vensters, waarvan enkele onder spitsboogvormige boogtrommels staan. In de westgevel van deze aanbouw zitten drie blinde spitsboogvensters. Tegen deze gevel staat een uitbouw met deur. De gevel van de koetsierswoning is tevens voorzien van enkele rechtgesloten gevelopeningen. Het lagere, ten opzichte van de andere twee volumes risalerende westelijke bouwdeel bevat een stel rechtgesloten inrijdeuren in de oostgevel. De noordzijde bevat drie blinde, rondboogvormige vensters en een deels in de kap stekende zolderdeur, die bereikbaar is door middel van een houten trap met bordes. De symmetrische ingedeelde westelijke kopgevel heeft in het midden een stel openslaande deuren onder een rondboogvormig bovenlicht met radiale roedenverdeling. Aan weerszijden bevinden zich op dezelfde hoogte vergelijkbare half rond vensters.

Waardering

Het paarden- en koetshuis met dienstwoning is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde, de ensemble- en landschappelijke waarde:

- als een vrij gaaf en karakteristiek voorbeeld van een van oorsprong 17de-eeuws paarden- en koetshuis, welke in hoofdvorm nog herkenbaar aanwezig is;
- als een bijzondere uitdrukking van een typologische ontwikkeling en als een belangrijk onderdeel van een zeer vooraanstaande 17de-eeuwse buitenplaats;
- als essentieel onderdeel van een groter geheel en vanwege de nauwe visuele en historisch-ruimtelijke relatie met de tuin en de overige complexonderdelen van de buitenplaats Clingendael;
- door de architectonische kwaliteiten uit het Neoclassicisme en vanwege de bijzondere samenhang tussen het exterieur en delen van het interieur;
- door de herkenbaarheid en de grote mate van gaafheid van het exterieur en delen van het interieur.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Kastelen, landhuizen en parken

Bijgebouwen kastelen enz.